

GLOSA

Sindikata kulture in narave Slovenije

Dalmatinova ulica 4, 1000 Ljubljana

glosa@sindikata-zsss.si

<http://www.sindikata-glosa.si/sl/>

V Ljubljani, 3. grudna 2022.

Leta '22 ...

... 222 let!

/Poslanica Sindikata Glosa na ta veseli dan kulture/

Spoštovana Oblast!

Leta '22, ko mineva 222 let od rojstva **dr. Franceta Prešerna**, smo še posebej zavezani opozoriti, da je navedeni za slovenski jezik in celotno kulturo neizmernega pomena. Nam, v Glosi – konec koncev je leta 1832 napisal prvo glosa v slovenščini –, predstavlja enega **največjih svetovnih** avtorjev: izšel je iz maloštevilnega naroda, ustvaril pa globalne umetnine! Bil je bister in drzen, predvsem pa strpen in dobronameren mož, ki je pred vse postavil **ljubezen do naroda in domovine**. (Ta je bila zanj sveta, kakor je bila sveta še za enega, po krivici prezrtega sodobnika, prav tako pravnika in pesnika, tvorca prvega slovenskega soneta, Jovana Vesela Koseskega, ki je povedal: »Kdor ponižuje se sam, podlaga je tujčevi pèti!«)

Oblastniki, premnoge storitve ali opustitve dajejo vtis, da ste premalo drzni in premalo ponosni navznoter in navzven ter da vam je **za narod in domovino malo mar**. Zakaj se ne podučite pri Prešernu, ki ostaja dve stoletji pred nami? Le kaj bi Prešeren, ki je gorostás uma in zvok razuma, danes porekel ob **poniževanju slovenskega jezika**, za katerega se je sam tako močno boril? Se mu ne bi zdelo sramotno, da v nasprotju s predpisi na slovenskem trgu nekatere tvrdke še kar prodajajo televizijske programe, nove avtomobile, računalnike, telefone brez izbire slovenščine, ki je uradni jezik EU? Kaj bi storil ob vseh vojnah in ostalih grozotah? Ob uničevanju okolja? Ob prenažrtih na eni in do konca razčlovečenih na drugi strani? Ob vreščálih, ki histerizirajo ob tisoč-in-eni zapadnjaški kvazisvoboščini, požvižgajo pa se na zatiranje, pohabljanje in pobijanje žensk vzhodno in južno od nas? Ob 7000 delavcih, ki so morali umreti v Kátarju, da se lahko naslajamo nad divôto mundiála? Ob neznosni gnusobi, da se nad **100 000 prebivalcem Slovenije odreka osnovna in s pravnim redom zagotovljena pravica do izbire osebnega zdravnika in popolnega zdravstvenega varstva?**

Kaj neki, neusmiljeno bi nam nastavljal ogledalo in bičal bi izprijenost človeštva! In morda bi mu celo uspelo kaj spremeniti ...

... med drugim, da bi oblastniki končno **prislunili zaposlenim na bibliobusih – v potujočih knjižnicah**. Akoravno manjši od Čopa, je tudi Prešeren bil knjigožer, zato bi se kot lev spoprijel z vami, oblastniki, da bi omenjenim prinesel spodobno plačilo! Pozabili ste nanje, prav je, da jim po dolgih letih ignorance priznate veljavo. Njihova stiska je velika, delajo v težkih pogojih, izgorevajo na terenu, z neprestanimi premiki, poleti se v vozilih kuhajo, pozimi prezebajo. Delovno okolje ne odraža minimalnih standardov, podvrženi so stresu zaradi nepredvidljivih situacij v prometu.

Kot dele posameznih splošnih knjižnic imamo 13 vozil potujočih knjižnic (11 večjih bibliobusov in 2 bibliokombija), ki delujejo na območju 85 slovenskih občin, obiskujejo pa tudi

zamejce v sosednjih državah (Hrvaška, Italija, Madžarska). Vozila mesečno obiščejo več kot 820 postajališč. Širom Slovenije vsak mesec tako vznikne 820 majhnih, a popolnoma opremljenih knjižnic, pravljinih sob in družabnih prostorov, v katerih se ne le izposojajo knjige, marveč se v njih tkejo **pristne vezi med ljudmi**. Potujoče knjižnice so pogosto edina oblika knjižnične dejavnosti, ki je na voljo prebivalcem. Bibliobusi, poleg manjših in večjih naselij, obiskujejo tudi osnovne šole, vrtce, domove starejših občanov, prevzgojne zavode in ustanove, v katere so vključene osebe z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem in telesnem razvoju. To terja zahtevno prilagajanje posebnim oblikam dela, ki potekajo v teh institucijah.

Zaposlenih na bibliobusih ni veliko, vsega skupaj 36. Zaradi narave dela so posadke bibliobusov na terenu povprečno 6 do 7 ur dnevno, poslanstvo opravljajo z veseljem in vnemo, se pa ob tem soočajo z vsemi problemi terenskega dela. Zagata je že zagotavljanje najosnovnejše higijene, kot je umivanje rok. A največja tegoba je vsekakor dostop do sanitarij, ki jih na vozilih ni. Zaposleni so celo primorani spreminjati način prehranjevanja, da se prilagodijo pogojem na terenu, kjer ni možnosti uporabe sanitarij. Na vozila in z njih je treba vsakodnevno prenašati velike količine gradiva; govorimo o tonah. Nekatera vozila so parkirana daleč od skladišč (ki ponavadi niso opremljena z dvigali), kar pomeni nalaganje gradiva na vozičke, nato prenašanje v osebne avtomobile in dostavljanje na bibliobuse. V vseh vremenskih pogojih! Vse to **slabša njihovo zdravje in jim krajša življenje**.

V zimskih mesecih povzročajo dodatne težave razmere v prometu, ko morajo vozniki marsikdaj kidati sneg, da se sploh prebijejo na postajališča oziroma z njih. Vozniki bibliobusov se nenehno soočajo z odgovornostjo upravljanja 10 do 12 metrov dolgih in nad 15 ton težkih vozil na ozkih in zavitih cestah. Postajališča potujočih knjižnic niso namenska postajališča in niso opremljena z obračališči, kar zahteva obilo spretnosti, manevriranja in vzvratne vožnje. Ponekod je dostop do postajališč v naseljih tako ozek, da odločajo dobesedno milimetri.

Zatorej, oblastniki vseh barv in oblik, ne obračajte se vstran! Pozivamo vas k pravičnejšemu nagrajevanju njihovega prizadevnega in odgovornega dela! Že včeraj! Pri sindikatih ni ovir – saj jih ni nikoli –, pri sebi pa zgolj naredite preskok v glavi. Niste sami na tem svetu, veste ... Ljudje živé v zavetju drug drugega /irski pregovor, ki bi moral biti tudi slovenski/!

Prav tako morate narediti uren in velik skok k drugim popravkom plačnega sistema javnega sektorja, ki bodo v korist delavk in delavcev. Kdaj bomo **odpravili nesorazmerja v osnovnih plačah in uravnilovko**, ki napreduje proti polovici plačne lestvice? Kdaj bomo določili **formulo o usklajevanju** vrednosti plačnih razredov, ki bo zajemala rast življenjskih stroškov, inflacijo itd.? Kdaj bomo prevrednotili delovna mesta v smeri **dostojnejših plač** javnih uslužbencev, ki niso paraziti, marveč ravno tako delajo in ustvarjajo? Kdaj bomo uredili **vse elemente plač**, ki so danes urejeni v področnih zakonodajah, v enem predpisu in kolektivni pogodbi? Kdaj bomo **razrešili dinamiko napredovanj** med delovnimi mesti, kjer se lahko napreduje v nazive, in delovnimi mesti, kjer se ta možnost odreka?

Le priklonimo se lahko sindikatom v zdravstvenih dejavnostih, ki se tako uspešno vojskujejo za več in boljše. To je dobro za nas vse. Srečno, zdravstveno - zdravniški kolegi in kolegice ter vsi drugi dobri sindika(lis)ti, **DENARJA JE DOVOLJ!** Le izsesati ga je treba iz tajkuns kotatinskih, davčnoutajevalnih in drugih finančnomalverzacijskih brlogov! Oblastniki, vi pa ste dolžni nadaljevati dialog brez fige v žepu. Ne besed, dejanja hočemo! Izplen mora priti hitro, sindikalnemu članstvu se mudi, določite kraj in čas; če ne, ga bomo mi!

Drži se, delavstvo, naužij se Prešerna, ki je neusahljiv navdih! Naj bo vsak dan ta veseli dan!

predsednik
Mitja Šuštar